

Promotie en Samenwerking

■ Geslaagde Open Kwekerijdag

Op 15 juni vond de jaarlijkse Open Kwekerijdag plaats, met acht deelnemende kwekers. Dit publieksevenement kan mede dankzij hoofdsponsor Greenport Boskoop georganiseerd worden. De editie van 2024 werd van extra glans voorzien door de presentatie van het boek 'De roem van Boskoop', mede gefinancierd door Greenport Boskoop. Ook is dit jaar in samenwerking met het lokale Platform Recreatie en Toerisme en de gemeenten gewerkt aan uitbreiding van de recreatiemogelijkheden door uitbreiding van wandel- en vaarroutes en een nieuwe fietsroute.

De 13e editie van Open Kwekerijdag (aan de Burgemeester ten Heuvelhofweg/Burgemeester Smitweg (Hazerswoude-Dorp) was een succes

■ Treeport-regio's bundelen krachten

De boomkwekerijregio's Boskoop, Zundert, Opheusden en Horst – de zogeheten 'Treeports' - hebben in 2024 intensiever de samenwerking gezocht. Greenports Nederland faciliteert dit proces en stimuleert een lerend netwerk binnen de sector. Door kennis en ervaring te delen kunnen regionale centra elkaar versterken. Urgente thema's als arbeid, gewasbescherming en Q-organismen vragen om gezamenlijke oplossingen. Een eerste stap is het gezamenlijk ontwikkelen van een online kennisdossier over Q-organismen, wat de basis legt voor verdere samenwerking op het gebied van communicatie, training en preventie.

Arbeidsmarkt en Onderwijs

■ Greenport op scholenbeurs

Vanuit Greenport Boskoop wordt voortdurend werk gemaakt van sectorpromotie aan jongeren via beurzen en scholingsbijeenkomsten. Een mooi voorbeeld daarvan was de beroepenmanifestatie Go4it! in Museum-park Archeon in Alphen aan den Rijn op 9 en 10 november. Op deze voorlichtingsbijeenkomst werden 1.300 vmbo-leerlingen wegwijs gemaakt door leerlingen van diverse mbo-opleidingen. Via workshops konden de leerlingen kennis maken met achttien beroepen, waaronder de boomteelt. In de stand van Greenport Boskoop stond een collectie vaste planten en bomen, waarvan de leerlingen de naambordjes op de juiste plek moesten zetten.

■ Tuinen van Boskoop geopend

Met de aanleg van de Tuinen van Boskoop is in 2024 een lang gekoesterde wens in vervulling gegaan. Na jaren van voorbereiding kwamen de bouw en aanleg van de showtuin, een horecagelegenheid, educatiecentrum en de opstaplocatie voor toeristische rondvaartboten tot stand. Daarvoor had Greenport Boskoop de stichting Maatschappelijk Vastgoed Greenport Boskoop opgericht. Die heeft de gronden en opstallen verworven, waarop de Tuinen van Boskoop zijn gerealiseerd. In het bestuur zitten vertegenwoordigers van Stichting Belangenbehartiging Greenport Boskoop. Vanaf de opening in 2025 is hier het heden en verleden van het boomkwekerijcentrum te beleven. De Tuinen van Boskoop is een mooi voorbeeld van een nieuwe bestemming in een transitiegebied, met blijvende relatie tot de sector.

■ Huisvesting arbeidsmigranten

In 2024 kwam het maatschappelijk draagvlak voor arbeidsmigranten voor laaggeschoold werk verder onder druk te staan, onder andere vanwege huisvestingsproblematiek. In Greenport Boskoop zijn arbeidsmigranten al jarenlang onmisbare medewerkers, zonder veel problemen. Om niet te lijden onder het verslechterende imago van arbeidsmigranten in andere sectoren, is Greenport Boskoop gestart met een inventarisatie onder kwekers. Dit moet zicht geven op het aantal migranten dat werkt in de boomteelt en hun woonsituatie. Met deze kennis gaat de Greenport samen met de betrokken gemeenten werken aan beleid voor passende huisvesting.

■ Human Capital Agenda Deelakkoord

In 2024 startte de verkenning voor het Human Capital Agenda Deelakkoord, gefinancierd door Holland Rijnland. Twee kwartiermakers onderzochten hoe de arbeidsmarkt van Greenport Boskoop toekomstproof kan worden. Uitdagingen hierbij zijn de vergrijzing, minder instroom van jongeren, nieuwe functies en robotisering. De inzet was: een nieuw scholingsaanbod, nieuwe transities van werk naar werk en instrumentontwikkeling. Dit moet helpen om als boomkwekerijsector aantrekkelijk te zijn als werkgever. Het traject van de kwartiermakers heeft een schets opgeleverd voor de Human Capital-strategie richting 2040.

■ Vernieuwde BBL-opleiding

Vanwege de jarenlange terugloop van de leerlingenin-stroom is in 2024 besloten tot een grondige hervorming van de BBL-opleiding Boomteelt vanaf schooljaar 2025-2026. In nauwe samenwerking tussen onderwijsinstelling Yuverta en Greenport Boskoop is een praktijkgerichte aanpak ontwikkeld. Alle praktijkvakken worden voortaan gedoceerd door ervaren boomkwekers. Een groep kwekers gaat op hun bedrijf lesgeven in een onderwerp waarin zij sterk zijn, zoals watermanagement, verkoop, logistiek of mechanisatie. Dit onderwijs midden in de praktijk moet meer inspiratie en vakmanschap overbrengen en meer jongeren interesseren voor het vak.

Colofon Greenport Boskoop 2024

Tekst:	Koen van Wijk
Coördinatie:	Mario van Vliet
Vormgeving:	Yka van der Veen
Foto's:	Greenport Regio Boskoop, Morvenna Goudkade

Greenport Boskoop

Stichting Greenport Regio Boskoop (voorzitter: Relus Breeuwsma, wethouder Alphen aan den Rijn)
Stichting Belangenbehartiging Greenport Boskoop (voorzitter: Michiel Gerritsen)

Greenportboskoop.nl

De voorjaarseditie van de Tuinbouw Battle stond in het teken van de hosta. Winnaar was basisschool De Bron uit Reeuwijk.

■ Nieuwe onderwijsmodules

Op lange termijn streeft Greenport Boskoop (samen met Duin- en Bollenstreek) naar een arbeidsmarkt met voldoende gekwalificeerde krachten, aantrekkelijke banen en een innovatieve sector die klaar is voor transitie. Dat vraagt een situatie waarin werken en leren naadloos in elkaar overlopen. Vanuit de Human Capital Agenda zijn in 2024 de programmalijnen beschreven voor het benodigde nieuwe onderwijsaanbod (het curriculum) voor de sierteelt. Het gaat om: Sociale innovatie en veranderkracht; Modern werkgeverschap; Anders organiseren van werk; Duurzame inzetbaarheid; Technologische en ecologische transitie.

■ Vooruitblik 2025

Ook in 2025 staat er het nodige op stapel. De besturen van beide Greenport-stichtingen staan voor het vaststellen van de Strategische Agenda 2030 en de Visie 2040. Verder wordt een nieuwe versie van de Human Capital Agenda vastgesteld en gestart met de uitvoering hiervan. De Strategische Agenda 2030 en het bijhorende Uitvoeringsprogramma geven aan wat de ambities en doelen zijn voor de komende vijf jaar. In de Visie 2040 wordt het toekomstbeeld en lange termijnperspectief van Greenport Boskoop geschetst en hoe de sector hierop kan anticiperen.

GREENPORT

REGIO **BOSKOOP**

Terugblik 2024

Greenport Regio Boskoop

Met blijdschap presenteren we het jaarverslag 2024 van Greenport Boskoop. Een jaar waarin samenwerking, innovatie en verduurzaming centraal stonden. Van circulaire initiatieven tot onderwijsvernieuwing en van schoner water tot robotisering: samen met ondernemers, overheden en kennispartners zijn opnieuw belangrijke stappen gezet. Dit verslag geeft een inzicht in de resultaten én de richting voor de toekomst.

Greenport Boskoop laat zien hoe belangrijk samenwerking is bij het aanpakken van grote opgaven in de tuinbouw. Verduurzaming, innovatie en toekomstbestendigheid staan daarbij centraal. De provincie is trots op deze unieke regio, waar bedrijfsleven en overheden de handen ineenslaan. Via projecten als kwaliteitsbaggeren en robotisering werken we aan een sterke sector die concurrerend blijft én bijdraagt aan een duurzamer Zuid-Holland. Die koers zetten we samen onverminderd voort.

Meindert Stolk
Gedeputeerde Zuid-Holland

Door gezamenlijke inspanningen en toewijding hebben we in 2024 het laagste aantal normoverschrijdingen van gewasbeschermingsmiddelen in tien jaar gemeten. Dit resultaat in het boomteeltgebied Boskoop markeert een belangrijke stap richting schoner water en geeft daarbij ook inzicht in welke maatregelen nog kunnen bijdragen. Laten we deze positieve trend voortzetten: de toekomst zonder overschrijdingen komt nu echt in zicht!

Hans Schouffoer
Hoogheemraad van Rijnland

Innovatie en Ondernemerschap

■ Van schoffel naar laserstraal

Van vuil rapen naar onkruid wieden met een laserstraal. Boskoop zal juichen als er een oplossing komt voor het arbeidsintensieve onkruid wieden en of chemische bestrijding. In 2024 zijn diverse boomkwekers gestart met het testen van de ‘LaserWeeder’. Deze onkruidrobot detecteert met behulp van camera's onkruid vroegtijdig en brandt dit weg met behulp van laserstralen. Speciaal voor de boomteelt werken Greenport Boskoop en de LTO Vakgroep aan aanpassing van de software voor de boomteeltpraktijk, omdat de machine is ontwikkeld voor de akkerbouw.

■ Kavelruil helpt bedrijven

Greenport Boskoop speelt een actieve rol bij reconstructie en bedrijfsoverdracht. Een mooi voorbeeld is de kavelruil tussen Clematiskwekerij Van der Werf en handelskwekerij G.C. Stolkwijk & Co aan het Reijerskoop. Door samenvoeging van hun lange kavels en demping van de sloot ontstond een kavel van 80 meter breed. Van der Werf heeft nu meer kasruimte en G.C. Stolkwijk gaat verder als puur handelsbedrijf met een nieuw, efficiënt bedrijfspand. Beide bedrijven hebben nu een betere ontsluiting aan rondweg De Omloop. De Greenport heeft de watercompensatie voor de slootdemping geregeld.

Klimaat, Duurzaamheid en Plantgezondheid

■ Transitie circulair: veen

Er wordt in de Greenport Boskoop hard gezocht naar veenvervangers. Zo is in 2024 het project wAardewerk gestart om te onderzoeken of regionale reststromen zijn op te waarderen tot nieuwe aanvulgrond. Kansrijke reststromen hiervoor zijn bermgras, gedroogde dikke fractie van koemest, miscanthus, bagger en compost. Daarnaast zijn Greenport Boskoop en Delphy onderzoeken gestart om lokale veenarme en veenvrije potgrond te ontwikkelen met daarin de eerdergenoemde reststromen.

■ PHAntastic: Biofoam in potgrond

In het internationale project ‘PHAntastic’ wordt gezocht naar de toepassing van biologisch afbreekbare biopolymeer-product als onderdeel van veenvrije substraat. Greenport Boskoop en anderen gaan deze circulaire grondstof zodra deze gereed is, testen in potgrond. Het eerste doel is ontwikkeling van een biofoam als vervanger van potgrond met eigenschappen die zijn afgestemd op verschillende teelten. Het tweede doel is om biologisch afbreekbare mulchfilms te maken waarmee de teeltbodem afgedekt kan worden.

■ Samenwerken aan weerbare teelt

Een Innovatiekring (van LTO Vakgroep Bomen en Vaste planten en Zomerbloemen) van Boskoopse kwekers werkt samen aan duurzame oplossingen voor ziekten en plagen. De inzet van het PATS-monitoringssysteem blijkt nuttig voor een effectieve bestrijding. Daarnaast is in 2024 getest met sluipwespen tegen de eitjes van Anjerbladroller. Kwekers kregen het advies regelmatig te blijven scouten en om bij waarneming van vlinders zelf sluipwespen in te zetten als test. Ook spuiten met biologische bacteriepreparaten is onderdeel van de strategie.

■ Ruimere inlaat water

Het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden heeft in 2024 tijdens een renovatieproject de doorvoer van de sluis in de Oude Rijn in Bodegraven vergroot. De capaciteit is ruimschoots verdubbeld, waardoor de inlaat richting Boskoop de Greenport nog beter van goed gietwater voorziet. Het wateraanvoersysteem vanuit de rivieren naar Greenport Boskoop is nu perfect op orde, maar blijft afhankelijk van de rivierwaterstanden. Vanwege de klimaatverandering zijn er echter meer maatregelen nodig. Zoals vermindering van watergebruik en waterberging op de kwekerijen.

■ Waterkwaliteit monitoren Gouwepolder

De Gouwepolder aan de oostzijde van Boskoop is aangewezen als een kaderrichtlijn water (KRW) gebied. De KRW omvat doelen voor de waterkwaliteit. Om meer bewustwording en betrokkenheid onder de boomkwekers te bereiken over deze doelen en hoe die te bereiken is het project Participatieve monitoring gestart. Hierbij worden de monitoringsresultaten naar de waterkwaliteit in het eigen slotenstelsel gedeeld en besproken. Experts begeleiden ondernemers bij het nemen van maatregelen die zorgen voor schone en gezonde sloten. Het peilvak Berkenbroek is als eerste aan de beurt.

■ Kwaliteitsbaggeren

In Greenport Boskoop wordt in samenspraak met Hoogheemraadschap Rijnland ingezet op de methode kwaliteitsbaggeren, om hiermee de doelen van de Kaderrichtlijn Water te halen. De aanpak is gericht op verbetering van de waterkwaliteit. Vooraf wordt een water- en bodemanalyse gemaakt. Vervolgens wordt er op plekken met de grootste vervuiling extra veel slib verwijderd. Dit helpt bij het verminderen van nutriënten in het water, zoals stikstof en fosfaat. Om flora en fauna minimaal te verstoren wordt waar mogelijk hydraulisch gebaggerd met een zuigboot. Na de baggerwerkzaamheden worden opnieuw metingen gedaan om de waterkwaliteit te beoordelen.

■ Drijvende natuurvriendelijke oevers

Hoogheemraadschap Rijnland en Greenport Boskoop startten in de zomer een bijzondere samenwerking voor de waterkwaliteit. De pilot ‘Kraggen en Tillen’ moet leiden tot schonere sloten in het boomkwekerijgebied. Tillen zijn drijvende constructies die gevuld kunnen worden met inheemse oever- en waterplanten. Kraggen zijn wat grotere constructies gevuld met lokale bagger en beplant met inheemse oever- en waterplanten. Er is bewust gekozen voor soorten waarvan het zaad niet kan verwaaien. Met deze innovatieve oeverinrichtingen kunnen ook hard beschoeide sloten natuurvriendelijker ingericht worden. De demo is aangelegd op een kwekerij aan De Omloop.

■ Groenblauwe dooradering

In Greenport Boskoop wordt actief gewerkt aan het versterken van de groenblauwe dooradering. Dat staat voor een netwerk van groene en waterrijke landschapselementen die een positieve invloed hebben op de biodiversiteit, waterbeheer en klimaatadaptatie. Het gaat om elementen als bomen, hagen, singels, beken, sloten en poelen. Het doel is om vóór 2030 minstens 50 hectare extra groenblauwe dooradering te realiseren. Deze uitbreiding richt zich op bermten van wegen en spoorlijnen, sloten, oevers, houtakkers en graskades.

Greenport Boskoop was vertegenwoordigd op de internationale vakbeurs Plantarium | GROEN-Direkt.

Staatssecretaris Rummenie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (NVVN) bracht op 7 oktober een werkbezoek aan de regio Boskoop.

■ Transitie circulair: plastics

In 2024 heeft Greenport Boskoop vanuit het Programma Duurzame Ketens vijf doorbraakrichtingen geformuleerd die moeten zorgen voor eliminatie of minimalisering van het gebruik van plastic in de boomkwekerijsector. Nu wordt in Greenport Boskoop jaarlijks nog zo'n 8 miljoen kilo aan plastic potten, trays en andere verpakkingen gebruikt. Inmiddels is onderzoek gestart naar de ontwikkeling van meermalig wikkelfolie en zijn er twee pilots met uitlevering in biobased alternatieven. Ook is een retoursysteem opgezet waarbij plastic verpakkingen worden ingezameld en hergebruikt in de keten.

■ Groenbemesters voor de bodem

Wat is het effect van verschillende groenbemesters op de bodem? Met die vraag in gedachten experimenteerden de boomkwekers van de Innovatiekring Gezonde bodem samen met Delphy in 2024 met verschillende groenbemesters. Er werden onder meer bladrammenas, Tagetes, winterrogge, haver en diverse bloemenmengsels tussen de hoofdteelten door geteeld. Groenbemesters kunnen bijdragen aan een gezonde bodem. Ervaringen en expertise over de beste aanpak voor de regio Boskoop zijn binnen de innovatiekring veelvuldig gedeeld. Greenport Boskoop is mede-financier van dit project.

■ Water zuiveren met ijzerzandfilter

De boomkwekerijsector heeft invloed op de waterkwaliteit. Om de KRW-doelen te halen zijn verdere emissiereducties van fosfaat, stikstof en gewasbeschermingsmiddelen nodig. Er wordt hard aan gewerkt, zo zijn in 2024 de emissieroutes van stikstof en fosfaat van kwekerij naar het oppervlaktewater in kaart gebracht binnen het project wAardewerk. Een ander onderdeel van het project is de inzet van een filter met ijzerzand, waarmee fosfaat uit het drainagewater gefilterd wordt voordat het naar de sloot stroomt.

■ Solitaire windmolens mogelijk

Gemeente Alphen aan den Rijn heeft in 2024 nieuw beleid vastgesteld voor de plaatsing van solitaire windmolens met een as-hoogte tot 25 meter; een verruiming ten opzichte van de eerdere grens van 15 meter. Windmolens in combinatie met de zonnepanelen op schuurdaken bieden boomkwekerijen de mogelijkheid om zelfvoorzienend te worden in hun elektriciteitsbehoefte. Hoewel er momenteel nog geen windmolens geplaatst zijn, is er wel interesse. Greenport Boskoop stelt dat voor windmolens wel zorgvuldige afstemming met de omgeving nodig is. Verankering in het provinciale beleid volgt in 2025.

Ruimte en Bereikbaarheid

■ Inventarisatie toekomstbestendige Greenport Greenport Boskoop houdt van tijd tot tijd een ander deel van het kwekerijgebied tegen het licht op de toekomstbestendigheid. Vanaf 2024 is het gebied Zuid-Oost aan de beurt: dit betreft de sierteelt ten oosten van de Gouwe en ten Zuiden van het Reijerskoop, inclusief de delen in Waddinxveen en Reeuwijk. Bij de inventarisatie draait het om de thema's infrastructuur, waterhuishouding, landschap en verkaveling. Dit moet in de zomer van 2025 een conceptplan opleveren dat ter visie en reactie wordt gelegd.

Bedrijventerrein ITC is gekozen als ambassadeursterrein, oftewel Werklandschap van de Toekomst.